

Előfizetési díj

Vidékire postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hóra	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Összör hasábozott gármond sor 6 kr. ára
Folyogdij minden hirdetés után 30 kr. Nagybör
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri cikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

gy. évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhiva tala.

A képviselőházból.

Buda-Pest, február 8.

(M. A.) Váratlanul, mint a felhőtlen égből le-
csapó villám, került felszínre a képviselőház mai ülé-
sében a jezsuiták kérdése. A kérvényi bizottság
jelentése volt napfrenden, a mely egyebek közt
Csanádmegyének a jezsuiták kitiltására vonatkozó
kérvényét egyszerűen a vallás- és közoktatásügyi
miniszternek kiadni indítványozta. Hasonló ellá-
tásban részesült a képviselőházban már több ily tár-
gyú kérvény is. Annyi tagadhatlan, hogy az ily el-
látás, mely a kérvény pusztá mellőzésével egyértel-
mű, nem áll színvonalán a kornak, mely e kérdés-
sel Európá szer te egészen más módon, más irányban
foglalkozik.

A balközép részéről Majthényi Dezső lépett
fel a kérvényi bizottság véleménye ellen egy indít-
vánnyal, melyben kiemelve, hogy a jezsuita szer-
zet hazánkba települése — miután az 1867: XX
és 1715: LXXIII t. cz. a későbbi feloszlásukat
elrendelő, s a tetszényjog megnyerése után nálunk
is végrehajtott pápai bulla által érvényét veszítette
— törvényen nem alapul; kiemelve továbbá „azon
közmegebotránkozást is, melyet az említett szerzetnek
az ország törvényeivel nyílt ellentétbe helyezkedése

ország szer te költött”: a bel- és közoktatásügyi mi-
nistereket oda utasítottatni javasolta, hogy a jezsuita
szerzetet haladéktalanul tiltsák ki az ország terüle-
téről, birtokaival pedig a törvények értelmében bán-
janak el.

Az indítványnak, mely az egész jezsuita-kér-
dést felöleli, nagy hordereje első pillanatra szembe
ötlök. A parlamentarizmus a képviselőházunkban is
fennálló gyakorlat szerint nem lehetett fölötté in-
cidentaliter, kívülről jövő kezdemény alapján hatá-
rozni. Ez okból nem fogadhatták egyszerűen el a je-
zsuiták veszélyes törekvéseinek ellenségei; de más
felől — miután a kérdés fel lön vetve — nem is
szavazhattak egy oly indítvány ellen, melynek lé-
nyege saját meggyőződéseiknek is kifejezése volt.

A dolgok ily állásában leghelyesebb ut volt:
fenntartani a kérdés önálló elintézésének lehetősé-
gét, az indítványnak kinyomtatása s Csanádmegye kérvé-
nyétől függetlenül napirendre tűzése által.

A képviselőház nagy többséggel — 102 ellené-
ben 133 szavazattal — ezen utat választotta. És így
kilátásunk van arra, hogy a jezsuita-kérdés fölött
alkalmilag képviselőházunk is érdemleges határoza-
tot hozand. A mai szavazás után teljesen meg va-
gyunk győződve róla, hogy e határozat a valódi szá-
badelvűség és hazánk állami érdekeinek meg fog fe-
lelni.

Kolozsvár, 1873. február 10.

× Közlebből az országgyűlésen is fel-
merült a panasz, hogy népiünk rossz adófizető,
a közérdekű ügyek iránt közömbös.

Hogy a panasz a valóságban nyugszik,
semmi sem bizonyítja kirívóbban, minthogy az
erdélyi részek egyik legnagyobb megyéje olyan
képviselőt küldött közlebből fel Bartha Mik-
lós képében, ki programjában határozottan
kijelentette, hogy nem tartja hazafiságnak az
adófizetést.

Ha ezt a képviselő maga mondja el, hány
ezerre nem rug azok száma, kik közvetlenül
érezve az adófizetési hazafiság súlyos terhét,
teljes odaadással magukévá teszik a fennemli-
tett üdvös elvet. Különben is e tekintetben se-
gítségére jó az illető nemes meggyőződésének
a mult.

A kard volt hazánkban ős időktől fogva
a nemes ember szerszáma, melylyel lefizette
adóját; a hazafiság sok századon át csak e
vasdarab forgatásában nyilatkozott; pénzrel
fizetni a honnak az a földhöz tapadt pór ön-
magához méltó kötelessége volt, ki nyomorral
kiteremtette és lefizette az adót, nem azért,
mert hazafiság, hanem mert kénytelen-séggel volt az.

lanatától kezdve szakadatlanul éber vizsgálat tár-
gyává tesznek minden szembeálló férfit, valamig a
belső kis hatalmasság heves dobbanással,
mintegy megálljt vezényelve értésükre nem hozza
a boldog választott kilétét. Ettől fogva minden
cistole és valamennyi diastole, tehát az a me-
chanikai működés, mely vérforgásunkat rendkívül
nagy administrationalis praxissal intézi, édes fájó ro-
megéssel történik, a meleg, piros s a tüdő éltető re-
sörtján élen nyel gazdagult vér mellett, hol re-
peső öröm, hol hervasztó bánat cikázik azon át s
kezdődik a szív működésének ama scálázata, mely
a szerelem dytkirambicus változatain, és pedig a
Kisfaludy által magasztalt, de fájdalom, ma már név-
legesen létező „boldog szerelem” idyljein, vagy
a kétségbeesés „szivetrázó”, „szivet összezuzó”
avagy plane szétrepesztő meredélyén éri régét,
minthogy a házassági szentséget intézők talán nem
az általa „megszemlélt” szivet annecaltak szá-
mára. E korra illik boldogult Eötvösünk arany mon-
data: „A szívnek remegni, dobogni kell, hogy éljen
a nyugalom halál”. Ekkor valósul meg Arany
verse:

Kél és száll a szív viharja.

Mint a tenger vésze;

Fájdalom a boldogságnak

Egyik alkatrésze;

Az örömmek levegőjét

Megtisztítja bánat,

A kizajlott búfelhőkön

Szép szivárvány támad.

mert a természet szigorun ragaszkodik törvé-
nyeikhez azoknál is, kiknél a viszontlátás rövid örö-
meit nem riasztotta el időnként a válás szíveit ke-

Megjött végre a szabadság napja, 1848,
midőn egy megfoghatatlan lelkesültség hatása
alatt az országgyűlés kimondotta a jobbágyság
felszabadítását, a nemesek teljes megadóztatását.
Ezt azonban csak az országgyűlés mondta ki,
s az ország nemességének egy része, mely egész
a forradalomig meg tudta őrizni e tehetől szűz
várait, csak kényszerűségből hajlott meg a kö-
zös akarat alatt.

Átéltük csakhamar az öröm és szenvedés
az újalakulás és letipratás két évét; mostoha
kezekbe jutott a hon kormányra és a nemzet
adóijával azokat tartotta fen, kik életét emész-
tették, kiket ő ki nem állhatott s kik őt gyü-
löltek.

Csoda-e mindezek után, ha most, midőn
már valóban hazát tartunk fen az adóval, akad-
nak emberek, kik az adózást nem tekintik
hazafiságnak; ha vannak, kik nem értik, hogy
a hazának békében adóval és háboruban kard-
dal adhatni életet? Hogy ily emberek — mon-
dom — vannak a népben, nem csoda, hogy
azonban országos képviselő is ily elvvel lesz
honatijává, az választóira nézve gyalázat.

Nem akarjuk azonban e helyen Bartha
Miklós honatijását bonczolgatni, hanem csak
constatálni kívánjuk veszélyességét az oly el-
veknek, melyeket az udvarhelyszéki képviselő
hangoztatott választói előtt.

Hová tereljük végelemzésben a hon sorsát,
ha a már is ijesztő mérvben szaporodó adó-
hátralékok, jövőre még nagyobb mérvben fog-
nak mutatkozni? Oly állami betegség ez jelen-
leg is, melynek köteles orvoslásához fogni kö-
zös erővel minden honpolgár.

A nép felett nézetek uralkodnak s a sze-
rint teljesíti minden polgár honfiai kötelessé-
geit, a mily mértékben meg van győződve an-
nak hasznos szükségességéről vagy káros vol-
táról. Ez így van az adóval is és áll ez mind-
azon számos érintkezésre nézve is, mely a kor-
mány, közigazgatási közegek és a nép közt
fordul elő. Ki a nép között forog, tanuja le-
het azon majdnem kivétel nélküli bizalmatlan-
ságnak, mely a kormány hivatalnokai iránt
uralkodik, a köznép gyűlöli a törvénykezési
formákat, s mivel nem érti azokat, kész gya-
nuja a bírói stb. ítélet hamissága iránt. Von-
tatott kénytelenségek vagyunk tanui, minden
köz munkának, bármily világos is a munkás
előtt, hogy önértékében dolgozik. Szóval ná-
lunk a nép ellensége az államnak; nem azért
mintha új államalkatunk elvesztette volna előt-
te hitelét, hanem mert az a kormány, mely
ezt megelőzte, gyűlöletet oltott bele minden
iránt, mi az államhatalomból veszi forrását.

serve, igazolja, mondom, azon törvényt, hogy eső
nélkül nincsen szivárvány, mert azon szivárványvek,
miket Hymen tart az ifjak tőle, egy perczre legalább
minden bizonynyal a boldogságtól remegő szív har-
matosejében ragyognak vissza De igen gyakran a
természet szabadosan is önkénykedik birodalmában
azért vannak például az „érzékeny”, minden,
még talán egy-egy silány élez bágyadt szikrájára is
lobbot vető „gyuladékonny” szívek, melyek kevés
ásványtani ismeret után is eszünkbe hozzák a sza-
bályt: hogy a drága kövek sorozatában a „tűz ál-
ló k” foglalnak el magasabb rangot.

Azonban die Gegenseitze rühren sich s ki ta-
gadhatná, hogy minden, de mindenben ellentétje egy-
másnak a férfi és nőnem, minél fogva egész szük-
ségképeességgel kell nekünk férfiaknak egy ellenkező
tulzába eszünk; akár hányan úgy levén meggyőződve,
mintha bizony az önszeretet mellett el nem férne
még bőségesen felebarátinknak vagy a családnak
szeretete, a közügyek iránt való buzgalom s a haza-
szeretet már eo ipso kizárja az egész emberiség
egyetemén csüngő vonzalmunkat. Oh az ilyen ellen-
vetések nem jöhetnek egyebünne, mint szívünk „a l-
s ó kamarájának” mindent felfaljni gyekvő szenvedé-
lyétől, de résen legyünk, ám nehogy a „felő ház,”
mondhatnám a „nemesek” kamarájának kissé conser-
vativ bár, hanem legészszzerűbb propositiói kisebbség-
ben maradjanak. A holt tenger pusztá sivár képét
nyújtán ilyen elvek mellett életünk, hol a puszták
vadjaiként kerülnek egymást a nemzetek s Leonidas
termopylei hős halála, Zrinyi szigeti megdicsőülése
vagy Eötvösünk példái nem buzdítják magasztos lel-
kesültségre a történelem olvasóját. Azért ha nem

E bajon csak közös akaratall segíthetni,
a községi birtokosok és azok vannak első sor-
ban hivatva a kór orvoslására, kik a néppel
érintkeznek. Itt a felvilágosítás hazafiai teendő.
Uralkodjon bármely párt Magyarországon, az
adó nem a pártot, hanem az államot tartja fen.
Ugy hisszük Barthát is észre térítné prog-
rammja, ha történetesen saját pártja jutna ar-
ra a helyre, hová az adó gyúl.

— Országgyűlés. Budapest, febr. 7. A him-
lőről még meglehetősen hosszú ideig folyt a disarta-
tio a képviselőház mai ülésében. Patrubby részle-
tesen előadta a beoltás s a visszaoltás módját s épült
rajta rettenetesen az egész ház. A tébolydálnál dr. Cseh
Károly beszélt, elemezvén azok rendszerét és szer-
vezetét más országokban. Élénkebb vitát idézett elő
a nemzeti színház ügye. Ürményi az előirányzott
összeget egyenesen a nemzeti színház czimén kíván-
ta megszavaztatni, mit Csengeri politikai okokból
ellenzett.

Dobsa Lajos a színház legapróbb házi ügyeit
szellőztette s bírálat alá vette az énekesnőket az
intendánsal egyetemben. Magától érthető, hogy az
annak idejében nagy zajt csapott telekvétel ügye
sem került el sem Dobsa sem Degré figyelmét.
Huszár egy bizottságot kívánt kiküldetni a színház
vagyonkezelésének megvizsgálására, mit Tisza Kál-
mán és Matyás Aristid pártoltak. A kormány részé-
ről Szilágyi s Zeyk szólaltak fel; a miniszterelnök
különösen azt hangsúlyozván, hogy nem lovagias el-
járás távollevőt megátadni. Ugyanily értelemben
nyilatkozott Zichy Antal egy érdekes beszédben.
Csengeri indítványára a nemzeti színház alapja,
melyre Jókai figyelmeztette a házat, szintén felvé-
tetett a budgetbe. Végre szavazás folytán Ürményi
és Csengeri módosításai elfogadtattak; Huszár
javaslata azonban elvetett.

A főrendiház bevégette a lószükséglet fedezé-
séről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

— A képviselőház febr. 5, 6 és 7-iki ül-
sén megszavazott költségvetési tételek a következők.

Az államszámvévszők budgetje általánképen
150,000 forintban állapított meg, (a tavalyi általán
158,000 forint volt.)

A miniszterelnökség budgetje.

A miniszterelnökség költségei czim alatt a kö-
vetkező rovatok:

1. Fizetések és lakpénzek 71,500.
2. Tiszti pótlék 12,000.
3. Szolgák ruhailletményei 580.
4. Juttalmak és segélyek 1200.
5. Házbér 7200.
6. Irodai és házi szükségletek, uti költségek

és egyéb kiadások 33,600.

óhatjuk, hogy a nők is Champagnei grófnőjának
több nemes hölgyekkel egyetértőleg 1774 april. 24-
én hozott ítéletet, mintha a házasságban balgatag-
ság volna szerelmet követelni, épen saját kötelessé-
geink téves megítélésének példaadása által maguké-
vá téve, elriasszák egy későbbi kor házából az egy-
szerű Larokat és Penateseket s ha ép szív mellett,
józan ésszel bíróknak akarjuk magunkat bebizonyít-
ni: nem tekintjük több kevesebb hézagos rétegből
összeszerkesztett szekrénynek szívünket, hanem az
egész világ nemes törekvésein buzduló, a családi
érdemek és hazafi hűségét egyedül eredményező sze-
retet tűz pontjának, hol az egész emberiséget
átölelő indulatok árnyalatai, a legnemesebb vonzal-
makkal váltakozva egymás nélkül nem képeznének
teljes egészet. Az ész embere — olvastam valahol
— Paganini hegedű, melynek egyetlen hurján is
játítani lehet; az érzés emberénél ellenben legott
valamennyi hur mozgásba jó s megzendül az egész
hangszer. Ez az aeol hátra, mely a család, nemzet
és haza ügye által lendítetve, mindig a nemes lel-
kesültség hangjaival felel. Ez az a zene, melyről
Seume után az egész világ mondogatja ma, hogy
kules a női szívhöz, ámbár én a nők helyében ha-
tározott tiszta jellemet és szerelemtől lángoló szívet
követelnék a férfutól, ki szívémb n „komoly szán-
dékkal” helyet akar foglalni, mert fájdalom, azon fen-
nebb említett szerencsétlenek mellett, kik önnön-
maguknak emelnek szívükben oltárt, igen sokan a
kölő csillogás, hín rangkórság és anyagi érdekek
gyomjait engedik benne felburjánzani.

(Vége köv.)

7. Távirati sürgönyök költségei 3000.
Rendelkezési alap: 200,000 frt.
Rendkívüli szükséglet: a törvényelőkészítő bizottságnak: 30,000 frt.
Az ő felsége személye körüli miniszterium költségvetése.

Az első tétel: Személyes járandóságok. E cím alatt előirányoztatik.

1. Fizetések és lakpénzek 46,554, tavaly volt 40,284.

2. Tiszti és működési pótlékok 5430, tavaly volt 5300.

3. Az irodai munkák díjazására 570, tavaly 8500 volt.

5. Jutalmak és segélyek 1000 frt.

6. Hivatali, irodai és házi szükségletek, napi díjak és utiköltségek 9000, tavaly ugyanennyi volt. 7. Épületek fenntartása 1,400, tavaly ugyanennyi volt. Megszavaztatott továbbá a „Nyugdíjak” elnevezés alatt színtoly összegekben mint tavaly Hivatalnokok nyugdíjai 3578, hivatalnokok özvegyeinek nyugdíjai 291. Nevelési pótlékok 64. A rendkívüli szükségletben megszavaztatott a miniszterium épületében levő fogadási és disztermek kijavítására mint tavaly 3,000. A világiállítási alkalmából a fogalmi, irodai és szolgazemélyzetnek nyújtandó drágasági pótlék 5,275.

A Horvát-Szlavon Dalmát miniszter és személyzetének költségvetése.

A személyes járandóságok:

1. Fizetések és lakpénzek: 36,000; tavaly ugyanennyi volt.

2. Szolgák rubailletményei: 300; tavaly ugyanennyi.

3. Jutalmak és segélyek: 500; tavaly ugyanennyi volt.

B. Dologi kiadások.

4. Házbér 5000, tavaly ugyanennyi volt.

5. Irodai és utazási átalány 2500, tavaly 2000 forint volt.

6. Épületek fenntartása 400, tavaly ugyanennyi volt.

7. Távirati sürgönyök költségei 500, tavaly ugyanennyi volt.

C. Az országos törvénytár horvát nyelven kiadására 2800 frt, tavaly 2000 frt volt.

D. Nyugdíjak 1125 frt, tavaly ugyanennyi volt.

Ezzel a horvát-szlavon-dalmát miniszterium költségvetése be van fejezve. Következik:

A belügyminiszterium költségvetése.

Személyes járandóságok címén 270,904 frtot szavazott meg, dologi kiadásokra pedig 47,227 frt, a pénzügyi bizottság azon utasításával, hogy az ügy osztályok személyzetét továbbra is keresbítse. Fedezet címén megszavaztatott 22,270 frt.

A megyék, kerületek, vidékek és székek közigazgatási, árvi és gyámhatósági kiadásaira vonatkozó tétel függőben hagyatott miután az erre vonatkozó törvényjavaslat azelőtt való nap adatott be.

A főispánok, főkirálybírák, szász ispán, városi és határvidéki főispánok fizetésére 317,025 frt: A magyar határvidéki közigazgatására 124,807 forintot.

Általános közigazgatási költségek: betegápolási kiadások: 745,000 frt. (529 forinttal kevesebb, mint tavaly). Himnálótlási költségek: 50,600 frt. (Ugyanannyi mint tavaly.)

Tolonczkiadásokra 20,000 frt. Rablók elfogatásáért járó díjakra 6000 frt.

Ragadozó állatok elejtéséért díjakra 4500 frt. Életmentési díjakra 2200 frt szavaztatik meg.

A dalmi és zeneképzde támogatására 59,000 forint.

— Országgyűlés. B.-Pest, febr. 8. A kérvényi bizottság jelentésének tárgyalása alkalmából szóban került a képviselőház mai ülésében a jezsuiták ügye. Majjhényi Dezső a következő határozati javaslatot nyújtá be: „Tekintve, hogy hazánk állami függetlensége megóvása érdekében, az egyházzal szemben is, mindig egyik biztosítéknak tekinté, hogy minden idegen szerzetes-rend csak ha országgyűlési leg becikkelyeztetett, vétetett, illetőleg fogadtatott be országba; tekintve továbbá, hogy az 1498: 55. s 65. t. czikk, valamint az ezeket később megerősítő, s mind maig érvényben lévő 1647. 17. t. cz. is minden egyházi személytől megvonják bármely ezimen is világi birtokok vagy birtokjogoknak szerzését; világos, hogy a jezsuita szerzetnek hazánkba való újabb betelepülése, miután a 1687. 20. és 171. 73. becikkelyezéséről szóló törvények, továbbá a későbbi feloszlataikat elrendelő, és a tetszény-jog nyerte után nálunk is végrehajtott pápai bulla által érvényüket veszítették, törvényen nem alapul; világi birtokaiknak általuk való birtoklása pedig épen törvénytelen, mert erre, még ha be volna is, az czikkelyezve, nem jogosítvá.

Mindezeket, valamint azon közmegebotránkozást is, melyet az imént említett szerzetnek az ország törvényeivel ezen nyílt ellentétbe való helyezkedése világosra keltett, tekintve: a ház Csanád-megye közönségének kérvényét azon utasítással teszi át a vallás- közoktatás- és a belügyminiszter urhoz: hogy a jezsuita szerzetet haladéktalanul tiltás ki az ország területéről, birtokaikkal pedig a

rendezett törvények értelmében járnának el; eljárásuk eredményéről a ház a jelentéstételt minél előbb elvárja.”

E javaslathoz többen módosítványt terjesztettek elő. A szavazásnál a kérvényi bizottság javaslata, mely az illető folyamodást egyszerűen a miniszterhez kívánta utasítani, kisebbségben maradt, mire közakarattal az fogadtatott el, hogy a határozati javaslat most ne tárgyalassék, hanem kinyomatik s főlvétele felett a ház majd annak idejében fog határozni.

Mint ebből kitűnik, a mai szavazás alkalmával elvi határozat nem hozott. A ház legnagyobb része nem találta opportunusnak, hogy e fontos javaslat egy közbeesőleg döntessék el. A kik a kérvényi bizottság indítványa mellett szoltak, mind csak ez argumentumot alkalmazták; ily értelemben szolt gr. Apponyi Albert is, kinek felszólalását a ház, mert oly szónoklatot várt, mely a jezsuiták melletti lándzsatorréssal élénkebb jelenetekre ad majd alkalmat, előzékeny figyelemmel fogadta.

A szavazásnál a Deákpart egy jelentékeny része az ellenzékkel, a kérvényi bizottság javaslata ellen szavazott; míg abban, hogy a javaslat kinyomassék, egyetértett körülbelül az egész ház.

Figyelemreméltó, hogy ily tartalma kérvények már a multkor a ház színe előtt voltak, s akkor nagy többséggel az határozatott, hogy a kérvények a miniszteriumhoz utasittatnak. Ugy látszik, hogy e dologra nézve, a mult szavazás óta, sok képviselőnek nézete megváltozott.

A mai szavazással természetesen nincs eldöntve semmi; de a ma történtek után bizonyos, hogy a javaslat elfogadásának esélyei tetemesek s az mindenesetre élénk vitákra fog alkalmat adni.

A kérvények elintézése után folytatott a belügyminiszteri költségvetés tárgyalása. A zeneakadémia előirányzott összeget Jankovics Miklós töröltetni kívánta; megszavazása mellett nyilatkoztak: Helfy, Ürmányi és Apponyi, az utóbbi a ház általános helyeslése közt nemzeti szempontból is indokoltván annak szükségességét. Deák Ferencz is felszólalt rövideden. Nemi vitát idézett elő a „Budapesti Közlöny” ügye. Helfy Ignác az országgyűlési tárgyalások egész terjedelmébeni közlését kívánták, míg Ivánka Imre csupán a ház jegyzőkönyveit kívánta közölni. Nehrebeczky felszólalása után az előirányzott összeg megszavaztatott.

Az ülés végén az erdélyi rendőrség ügye került szőnyegre, melyre nézve a bizottság szükségesnek tartja, hogy azon törvényen kívüli állapotnak, melyben az erdélyi rendőrség ügye áll, vége vessék, és azért az erdélyi rendőrségnek törvényhozás útján szabályozását nem látván több balasíthatónak, felhivandónak véli a belügyminisztert, hogy terjeszsen a ház elé javaslatot ezen kérdés végleges megoldása iránt, vagy az 1870. XL. törvényezikének, mely szerint a rendőrség kezelése a törvényhatóságok köréhez tartozik, Erdélyben leendő régrehajtása által, vagy ha ezt a viszonyok nem engedik, a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvény illető szakaszainak Erdélyre vonatkozája, leendő módosítása által, akár pedig az országos rendőrségi tvényjavaslat előterjesztése által kezdeményezze a kérdés mielőbbi törvényes megoldását.

E tárgyra több szónok levén feljegyezve; a tárgyalás folytatása a jövő ülésre halasztatott. Most csak Lázár Ádám adta be a következő határozati javaslatot:

„A képviselőház utasítja a belügyminisztert, hogy az erdélyi részeken a cs. k. rendőrséget, mint a magyar kormánytól nem függő intézményt megszüntesse, és a rendőrség szervezésére vonatkozó törvényjavaslatot mielőbb terjeszszze be.

— A kereskedelmi miniszter, hir szerint a meter-rendszert akarja nálunk is behozni s e célból föl is kért az illető miniszteriumokat a szükséges adatok beszolgáltatására, melyek az elkészítendő törvényjavaslat alapjául fognak szolgálni.

— Az új magyar kölcsön-illetőleg a „Hon” londoni tudósítótól febr. 5-iki kelettel a következő sorokat vette:

Az új magyar állam-kölcsön majdnem egy egész perccel feljebb ment, s most 1 $\frac{1}{2}$ s 1 $\frac{1}{2}$ jegyeztek. Közönhet ezen javulás részben annak, hogy a bank a kamatlatat ujra leszállította, s a magyar kölcsön is az általános áremelkedésben részesült. De tekintve azt, hogy a kamatlat leszállítása már a mult esőtörtökön történt; a nagy kölcsön ára pedig csak szombaton emelkedett: minden tulzias nélkül mondhatom, hogy a kedvező fordulat leginkább a Timesben ugyan szombaton közölt pesti levélnek köszönhető s e helyen megjegyzem, hogy némely pesti és bécsi lapok azon állítása, miszerint a Times és Observer annak idejében kedvezően nyilatkoztak volna a magyar kölcsönről: merő tévedés.

Nevezett lapok csak kivonatot közöltek a prospectusból, illeten érdekelt közleményeket csak recellannak veszi a közönség, de a lapok magok részéről egy árva szót sem ejtettek a kölcsön érdekében. A szombaton megjelent (Pestől, január 25-éről kelt) az itten is jól ismert levelezőnek talpra esett levele nagy benyomást tett. Mert ebben, midőn egyrészt pénzügyaink hiú képe leplezetlenül vissza-

tükröztetik, egyszersmind hitelünk szilárd alapjai: az ország kiaknázatlan kincsei, a koronajavak nagy becsértéke, a közbizony és adóképeség fokozatos emelkedése világosan, és az angol üzerek inyére számokkal tüntetettnek fel. Kár, hogy levelező ur jónak nem látta idejekorán tollhoz fogni, de pest festa is jó szolgálatot tett, mert vásárlási kedvet ébresztett, s a tavalyi kölcsön is egy fél perccel javult.

A sok panasz és sopánkodás után jól esik egy kis jó hírrel is szolgálni. Az itteni Austro-magyar konszulságnál üresedésbe jött alkonzulságra egy hazánkfi nevezetett ki. Az új vicekonzul, egy néhai köztisztvisletben állott pesti orvos — és ha nem csalódom — egyetemi tanárnak fia. Stockinger ur a bécsi orientális tanodában nyerte képzettségét, honnan, mint miniszterialis fogalmazó lépett hivatalba. Később pedig a bukaresti ügynökségnél működött, hazai nyelvünket tökéletesen bírja. A londoni magyar közönség ebbeli öhajának tekintetbe vételét örömmel fogadtam.

BELFÖLD.

Deés, 1873. feb. 6-án.

Felelet.

A „Kelet” folyó évi 29-ik számában megjelent „Pálka italra való kényszerítés hivatalos pressió alatt” című közleményre.

Említett közleményben az állittatik, hogy a pecsétzei részeges rép, a helybeli lelkész által tartott vizkeresztli hatalmas szónoklatra, a viz jótékonyágától megfogatott, fogadást tön, hogy szeszest italt 10 frt. büntetés terhe alatt két évig nem iszik; s hogy kormabárnok V. J. azon nagy hazugsággal, hogy Pecsétzeen a közönség és nyugalom megháborított, hozzám rohanván; rendeletre Pánczél, törvényhatósági aljegyző a faluban megjelent, nyomozott, határozott, pofozott és börtönöztetett.

Hogy e közlemény — a ló lábu az anonymitás kényelmese palástja alól is kilógván — nem mástól, mint csak pecsétzei lakos és birtokos s életének javát a pálinkafőzés (nem a szeszgyártás) nemes üzelmé között lelt Móza Ferenczről származhatott, azt Belső-Szolnok-megyében minden valamire való ember tudja.

Nevezett uri ember fogalmi a jogról, illeten és kötelességeiről a megye közönsége előtt annyira nem irigylendőleg ismeretese, mikép, ha a magam és a megye tisztikara reputációjának csak a megye közönsége előtt való megóvásáról lenne szó: a ferdítéseket és alaptalan rágalmakat, melyektől az említett közlemény csak úgy hemzseg, megvetve — halgatással mellőzhetném; de mivel a lapot tágasabb körökben is olvassák, s úgy látszik, hogy a közleményre a lap tisztelt szerkesztője is súlyt fektet, a min azonban nem csodálkozom, mert alig hiszem, hogy M. F. urat közelebből ismerné, a nagy közönség iránti kötelességemnek tartom a valódi tényállást a következőkben felderíteni:

Mint a közigazgatási uton véghez vitt tárgyalásokra vonatkozó hivatalos iratok által konstátálva van, azon nemes birtokosok száma, kik Pecsétzeen itálárlási joggal bírnak, igen nagyra rag. Móza Ferencznek a Bach rendszer alatt, hazai törvényeink ellenére, hogy — hogy nem? mindazonáltal sikerült kieszközölnie, hogy a volt deési Kreisamt által Pecsétzeen ez itálárlási jog gyakorlata csak neki talán harmad vagy negyedmáig engedtetett meg. M. F. tehát a pálinkát főzte és árulta, a népet — melynek érdekét annyira szívén hordani látszik — zsebelte, s birtokos társait az öket törvényszerűleg megillető jövedelemtől megfosztotta, egészen az 1870-ik év végéig, a midőn hazánk alkotmánya és a törvényes rend uralma alatt, a megye volt felsőkerületi alispánja által a jogaiktól addig eldűtt birtokosok fellépése folytán hozott, a megye alkotmányos tisztsege és a belügyi m. kir. minister által is jóváhagyott határozat eredményében a birtokosok itálárlási joguk élvezetében olyaténkép helyezettettek vissza, hogy miután a jogelvezeti áranya a Móza F. ellenmondásai és igazgái miatt közigazgatási uton megállapítani nem lehetett, határozatilag kimondatott, hogy az összes jogosultak itálárlási regaléja haszonbérbe adassék s a haszonbér letéteményben tartassék mindaddig, míg az arányosítás kérdés birósági uton eldöntetni fog.

E határozat 1871 január 1-ső napján a pecsétzei összes jogosultak itálárlási regaléjára egyelőre két évre történt haszonbérbe adása által teljesedésbe vétetett. M. F. azonban birtokostársait jogelvezetükben háborgatni ekkor sem szűnt meg, titkos kormszakat állított, s csak akkor hagyott fel ezzel, a midőn a törvény iránti engedtelenségeért és a hatósági intézkedés áthágásáért szigoruan megfenyítették.

A bérleti két év lejárván, miután az arányosítás kérdés birósági uton még el nem döntetett, mi természetesebb? minthogy az illetők kérésére köteles voltam az itálárlási regalét ujbol haszonbérbe adatni.

Hallgatással mellőzöm mindazon piszkos és szennyes kifakadásokat, melyeket M. F. az említett eljárások közben beadott folyamodványaiban, a megye volt tisztsege és ellenem magának megengedett, mert azok különben is mind ő rá hullottak vissza; elégnek

tartván a dolog felderítésére csak annyinak megemlítését, hogy M. F. intézkedésemet, a hátultólótótól féltében most már nem mervén nyíltan áthágni; a pecsétzei általa legrészegebbnek nevezett népet a falusi kihirdetők által — tehát községátósággi uton egybegyűjtette: elébe egy öt vedres cseber pálinkát tett; megígérte, hogy nyomásba eső földjeit a népek legeltetésére átenged; korántsem az egyházi szónoklatról, hanem a pálinkaivástól megfogatott néppel felfogatdatta, hogy a törvényes kormsbárnoké, V. J. kormsbárnok 10 frt. büntetés terhe alatt nem iszik; e fogadalomnak az által, hogy a falusbíró azt, hogy a 10 fr. büntetést a fogadalom áthágóitól mindannyiszor exequatni fogja, a népek kijelentette, a törvényesen kötelező erő látszatát adta; s mind ezeknek aztán az a sajnos következménye lett, hogy a nép a V. J. szeszest szállító fuvarosait megtámadta, fenyegette s az illető háztulajdonosokat intimidálta, hogy házaikat kormsbarnhelyiségül V. J. nak át ne engedjék.

Hát nem a közrend s nyugalom megháborítása, nem a hatósági intézkedéssel való, ha nem is egyenes; de közvetett ellenszegülés nem az egyes birtokosok joggyakorlatának csorbítása és meggátolása-e ez? nem voltam-e köteles, a midőn V. J. ezek miatt előttem panaszt emelt, dolog miben állását megvizsgáltatni? a nem voltam erre utalva már csak a M. F. közönségeen ismert szenvedélyes és rakoncátlan jelleme s a mondott előzmények által is?

Igen is: Pánczél aljegyzőt én küldöttem ki Pecsétzege. Az tehát, hogy Pánczél Pecsétzegeen künn járt, hogy ottan a községi előljárót, községi (kikiáltót) szolgát s néhány kzségi lakost illedelmesen kihallgatott, hogy a falusbíró ez ügybe való avatkozástól, illetőleg a fogadalom megszegői ellenében való minden fellépéstől tiltott és hogy a népet felvilágosította, miszerint itálbeli szükségleteit akár honnan büntetlenül láthatja el, mint szintén az is, hogy Farkas Gavrilla, községi esküdt, a járási szolgabíróval és Pánczél aljegyzővel szemben tanusított illetlen és goromba magaviseletéért 4 napi arestromra itéltetett s ebből két napot a megyeházánál, hol az épen folyamatban volt ujonczozás érdekében különben is jelen lennie kellett volna, — anélkül, hogy elzárva lett volna, szabadon töltötte el — igaz; ellenben az, hogy Pánczél valakit megpofozott, vagy bármikép illetett, hogy valakit ez esetben bebörtönöztetett volna — merő hazugság és oly rágalom, a melynek jellemzésére nézve az őt ismerők előtt elég annyit mondanom, hogy ilyesmi csak M. F.-től telhetik ki.

Alaptalan állítás végül az is, hogy a pecsétzei nép a kérdéssel fogadást a lelkész egyházi szónoklatának hatása alatt tette volna. Tette azt a valódi tényállás szerint a M. F. által potyára kitétt pálinkás cseber mellett; és korántsem azt fogadta fel, hogy szeszest italt két évig nem iszik, hanem csak azt, hogy a V. J. kormsbárnok körül: s magát a szomszéd községekbe fogja itallal ellátni: minthogy ez eset óta a pecsétzeiek a szomszéd községekbe, mint valamely bucsuhelyekre naponta vándorolnak pálinka után.

Ez a dolog valódi tényállása, melyet bárki elől adatokkal is kész vagyok igazolni.

Ez az, a miért M. F. dúl-fúl, kigyót békát kiált. Roszszul esik neki, hogy az itálárlási regalé jövedelmét nem rakhatja tovább is csak harmad negyedmáig zsebre. Felelemleti Salit, kinek az ügyhez semmi köze, abból sem hasznót nem húz, senkára nincs benne s kinek nem érdemes saruit megoldani. Judási mosoly és készkötítés kinyerése jíranti törekvéssel vádol; noba valamint a megye teljes közönsége, úgy ő maga is igen jól tudja, hogy kegy mosolyokat s o h a sem h a j h á s z t a m s hogy az a mi engem az alispáni díszes, de ép oly terhes székbe juttatott, semmi sem egyéb, mint a megyének csekély tehetsége szerint számos éveke át tett becsületes és hű szolgálatom.

Hanem hisz a rágalmazás és gyanúsítás korszakát éljük! . . . s megvallo, hogy becsesebbnek tartom reám nézve M. F. által inkább ocsároltatni mint elismerésben részesítettetni; csak azt kérdem, hogy a M. F. magatartása, vagy az enyém alkalmasabb-e a nép helyes irányban való vezetésére és nevelésére s a törvényes rend iránti fogékonyág és tisztelet ápolására?

Ennyit az ellenem és Pánczél aljegyző ellen jött megtámadásra.

Szarvadi Pál
alispán.

Külföldi szemle.

A közelebről érkezett külföldi híveket két kategóriába sorozhatjuk: az egyik az egyházpolitikai, másik a hadügyekre vonatkozik. — Németországon ugyanakkor, midőn az egyház ellen kiváló tevékenységet fejt ki, a katonai ügyekről sem feledkezik meg. Legközelebb említettük, hogy tökéletesen ujjaszevezi erődtiményi és hátrvédelmi rendszerét. Emellett a német kormány kiváló gondot fordított a tüzérségre; nemcsak szaporította azt, hanem az új felderülő minden haladást gondos figyelemmel kísér. Az ujabban ismét javított revolver-ágyukka a francia golyósorókkal számos kísérlet történik. — A tavasz elején egy kormányozható léghajóval foglalkozni próbát tenni. Grandenzben különböző robban-

anyagokkal készülnek egyszerű kísérletekre. Ezen kívül a Páris ostromából ismeretes páncélos vaspálya-mozdonyokat szintén előveszik.

Legújabbán a német hadsereg szervezéséről szóló törvényjavaslat is elkészült. A javaslat főelvei azonosak az előbbi porosz hadügyi szervezettel. Különösen a szolgálat idejére nézve tartották meg az eddigi gyakorlatot, mely 12 évre terjed. A hadsereg békeállománya 401,659 emberben van megállapítva, mi a birodalom lakosságának 0.978 százalékát képezi.

Mi az egyházi küzdelmet illeti, az is lankadatlan erővel foly. A porosz püspöki kar azon fenyegetésére, hogy az új egyházpolitikai törvényeknek soba és bárminő kényszer alkalmazása esetén nem fogja magát alávetni, a félhivatalos „Provinz. Corr.” kormánylap a többek közt következőleg felel:

A pillanatnyi harc izgatottságban talán sokan fel nem foghatják, mennyire fog majd a fenyegetés komolysággá válni: a fenyegetést egyelőre a parlament eszközül használják s azt tartalék nélkül alkalmazzák. Ha majd az illető javaslatok törvényerőre emelkednek, a kath. főpásztoroknak meg kell fontolnunk vajjon lelkiismeretük s a rájuk bízott más érdekek az államhatalommal való szakitást s a forradalmi utra lépést megengedi vagy parancsolja-e? Elhatározásaik valószínűleg akkor mások lesznek, mint mostani fenyegető hanguk után várhatni.

De ha fenyegetést valóban teljesen föltétlen komolyan vennék, államjoguk védőinek ebben már előre is még sürgetőbb figyelemztetést kell látniuk, hogy az állami szuverenitás elidegeníthetetlen és oszthatatlan jogait minden elvleges támadás ellen egyszer mindenkorra biztosítsák. A kormány bizonyára nincs csalódásban az iránt, hogy mostani feladatát csak komoly és messzemenő küzdelemmel és igaztossággal viheti keresztül.

A kormány erejét lényegesen fokozza ama nagy mérvű támogatás, melyet a képviselőházban talál. A ház illető szakszövetsége már az egyház fegyelmi jogáról szóló törvényjavaslat tárgyalását is megkezdte s annak első kilenc pontját igen lényegtelen módosításokkal elfogadta.

Nem csekélyebb szenvedéllyel foly a harc a Svájc egyes cantonaiban. Tessin kormánya legközelebb elhatározta, hogy mindennemű egyházi hatalmat csak az állam által kinevezett kath. püspökök gyakorolhatnak. Genfben a küzdelem egész a végletekig fokozódott. A canton főtanács a napokban kezdte meg az egyházra vonatkozó s általunk egész szövegében közölt törvényjavaslat tárgyalását. Már ez esemény is nagy és heves izgatottságban tartá a közvéleményt.

Nevelte ezt a szent szék eljárása, mely Mermillodt lelkész, kit a kormány formaszerűen elmozdított, apostoli vicariussá nevezte ki. A nagy tanács azonnal ülést tartott; néhány tag Mermillodt ur elfogatását indítványozta; végleges határozatot azonban még nem hoztak. Hogy Baselenben mi történt, azt előbbi közleményeinkből tudják olvasóink.

Az angol parlament f. hó 6-án nyitott meg. A trónbeszéd konstataja, az összes külhatalmakhoz való barátságos viszonyokat, jelenti, hogy a csapatok San-Juanból azonnal a német császárnak határozata folytán visszavonattak, továbbá, hogy előterjesztvény fog benyújtani a genfi választott bíróság által Amerika részére megítélt kártérítési összeg kifizetése iránti felhatalmazás tárgyában és igéri, hogy a közép-ázsiai kérdésben Oroszországgal folytatott levelezés elő fog terjesztetni. — Az alsóház és felsőház a trónbeszédre adandó feliratot egyhangul elfogadták. Az alsóházban Disraeli és Hortman kárhoztatták a kormány eljárását az Alabama-kérdésben. — Gladstone védelmezte a kormányt. A felsőházban Granville alaptalanoknak nyilatkozta a Közép-Ázsiára vonatkozó sensatív híreket. Az Oroszországgal való tárgyalások — mondá — az egyezmény részletére vonatkoznak, mely iránt már Clarendon folytatott alkudozásokat. — A május hónapban Londonban tervezett republikánus meetingben mind a 160 republikánus egyet részt fog venni.

Negyedik közlemény.)*

a székely nemzet története pályadíj ügyében.

Január 31-iki harmadik közleményem után gyűjtő-íveim a következő hazafiak adakoztak a Székely-történeti pályadíj-alap gyarapítására: Brassai Sámuel 2 aranyat, Sági László 1 frt, Tauffer Károly 2 frt, Klein Frigyes 2 frt, Péterffy Dénes 1 frt, Engel József 3 frt, Ajtai Albert 1 frt. Erits Albert, 2 frt, Szabó Ádám 1 frt, Dr. Szombathelyi József 2 frt. Farkas Gergely 1 frt. Mina János 2 frt, Csizsár Sámuel 1 frt, Szász Ádám 1 aranyat, Olasz Károly 2 frt, Nagy János 1 frt. Dávid Antal 2 frt. Dr. Gálfi Endre 2 darab 10 francos aranyat, Nagy-Ajtai Ince Mihály 4 frt, Demjén László 2 frt, Csapó Sándor 2 frt, Szabó Károly 2 frt, Székely János 2 frt, G. 50 kr, Herman Ottó 1 frt. Bogdán István 1 aranyat, Benel János 1 frt, Medgyesi Tivadar 2 frt, László József 50 kr, Czikmántori János 2 frt, Sebestyén Ferencz 2 frt, Szigethi Miklós 4 frt. Dr. Mály István 1 frt. Tamási János 1 aranyat, Nagy Mózes 1 frt, Folly Mihály 1 ara-

nyat, Salzbauer János kegyesrendi tanár maga fizetett 2 frt, s összes tanár társaitól beküldötte a következő adományokat: Dániel Joachim 2 frt, Harmath Gergely 2 frt, Tóth Pál 2 frt, Ferenczi Alajos 2 frt, Ulár Pál 2 frt, Schmidt Agoston 1 frt; két befizetett cs. kir. arany bérzei értékét 5 frt. 18 kr-ra egészítve ki a 10 frankost 4 frt. 36. bérzei árba számítva, Takarékpénztárba tettem ezen gyűjtésből és a mult hétről egy tisztelt áldozó által befizetett 10 forintból együtt 86 forint 10 krt maradt fizetetlen e héti gyűjtésből 3 drb. cs. kir. arany, a mi 5 frt. 18 kr-val tesz 15 frt. 54 krt és 7 oszt forint együt 22 frt. 55 krt, és így ma az irt célra, kamatoz 407 frt. 66 kr, a közelebbi közléskor fizetetlen maradt 90 frtból és 8 krtól a befizetett 10 frt. hiájával fizetetlen kün lévő 80 frt 8 kr, az e héten fizetetlen maradt 22 frt, 54 kral összevve s mind kettőt a bétételhez csatolva, ma a Székely pályadíj alap tesz 510 forintot 28 krajczárt.

Székézt mivelt s buzgó honfi adta tehát votumát az 510 frtban és 28 krtban arra, hogy a Székely Történet megírása korszerű eszmé. Vajha a nemes példa, melyen a minden jóban és szépségen előjáró Kolozsvár a Székelyföldnek adott, ott ben a fenyevesek honában s a Maros, Két Küküllő és Homoród mellett is lelkes követőkre találma! Én remélem hogy széküldött gyűjtő-íveim nem fognak üresen visszatérni; addigis a gyűjtést folytatni kötelességemnek ismerem.

Kolozsvárt febr. 7. 1873.

Jakab Elek,

Magyar színészet.

(N. — r.) Szombaton febr. 8-án „Korona és vérpad” — szomorújáték 5 felv.) irta az öreg Dumas, ford. Jakab István.

Az öreg Dumasnak ezen műve csak kaczerkodik az igazi tragédiákkal. Interventiojától el nem lehet ugyan tagadni az eredetiséget és alaposságát; kivételében azonban bátoratlanul nyúl a lélektani fejlemény nehéz megoldásucsmójához. Az iránt elnézők lehetünk, hogy Howard Katalin uralkodó jellemvonása kiválólag erős színekkel van ecsetelve, úgy annyira, hogy erőiségének rovására sokat veszít rokonszenvűnkől hiszen ezáltal bekövetkező bűnhődése válik megérdemlettebbé s így indokoltabbá, miért rokonszenvűnk hiányzó részét a catastrophára következő számalom nagy mértéke busásan pótolja; azt azonban semmikép sem vallhatjuk előnyösnek, hogy ugy az egész műnek részletei, mint a cselekvő egyének fejlődési fázisai között gyenge összekötő kapcsok vannak. A főalak Howard Katalinnak erős szenvedélye van, ez tagadhatatlan; csak hogy szenvedélye erejének nem felel meg tetteire. Nála a szenvedély inkább mint vágó jelen meg a drámában oly igen szükséges akarát helyett; ezért, hogy előre haladhasson, minduntalan szüksége van külső eszközökre, mérsékelt indokokra. S ez áll az egész műre is. Az első felvonásban például mindjárt szükség van az Elfrid románézára. hogy Ethelwood ingert kapjon az álomlat beadására. Hát aztán a hatásnak amaz elkopott eszköze, hogy épen az álljen megjelenésre készen, a mit a monolog hőse épen óhaj, vagy a mitől fél? Hát a kettős kulcs, sirbölt gyűrű, titkos ajtó, hátrahagyott kalap, s egyéb meglepetések és felfedezések? — mind megannyi külsőségek derekas hatásra számítva.

Egy-pár szóval: a „Korona és vérpad” a Dumas-féle gyár sikerültebb productumai közé tartozik! Fűszerességénél fogva egy ideig nagy kelendősegre számíthat, örök becseslő azonban épen nem dicsékedhetik.

Az előadás ezuttal némi szerepváltoztatással történt; de nem lévén nyilvános versenynek kinyilatkoztatva, az összehasonlítást most, bár tág terünk nyílnék rá, mellőzni kívánjuk, mert bizony a helyett, hogy a kitalálás helyzett megfontolást vonná maga után, csak — rossz vért csinál. Németthy Irma egyébiránt dicséretesen megküzdött a Katalin gyermekded jellemével, s több helyt gyakorolt közzel jelezte az egyszerű jellemvonásokat. Kovács Gyula most is úde erélyt öntött Ethelwoodba. Szentgyörgyi (VIII. Henrik) a II. felv. 2. színében jóformán belémelegedett a szóváltásba, s — néhány szava érthetlenségének kivételével — jól esett látnunk áradozó hová, mely különös ellenétben állott szokott ünnepélyes szavával. Philippovits-nának (Kennedy) rövid szerepében is furcsának tűnt fel e szerelő dajka édeskedését kísérő savanyu arc-kifejezés.

Közönség nem nagy számmal.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, febr. 10. 1873.

— A Jótékonykézre szövetkezett műkedvelő társaság márczius elején tartja első előadását. A rendezőség „Egy csészéthea” s „Egyetlen leány” című vigjátékokat tűzte előadásra. A szerepek már ki vannak osztva s ifjaink nagy buzgalommal látnak azok betanulását.

— Az egyetemi jogászsegélyegylet javára rendezett vigalomra eddig elé 130 tisztajövedelem folyt be.

— A kolozsvári önkényes tűzoltó egyesület bálja egyike volt a farsang legszebb vigalmának, anyagi sikerét tekintve pedig — az egy önkényes jelmezes mulatságot kivéve — az idény bálkrónikájában első helyen áll. A ragyogóan díszített terem, tűzoltói jelvénye kel s egész apparatussal, igen kedves és vonzó látványt nyújtott. A bálanya tisztét: K. Biasini Domokosné urasszony szeretetre méltóan töltte be. Körülé egész gazdag koszorúja foglalt helyet a legszebb élő virágoknak: kik olthatlan tánczekedvel szívőkben mindannyian igényt tartának a bálkirálynő osztatlan koszorújára. Tűzoltóink valóban nagy buzgalommal is lejtették az élénk menetű tánczeket; de mi dicséretökre válik, csak reggel felé sikerült eloltani a széles tánczekedvet. A bál tiszta jövedelme, mint halljuk, 600 forintot feljűljárt.

— Nyilvános köszönet. A magyarói egyesület részére utólag jött Csikszék törvényhatóságától Tordamegye alispánja útján s a legszegényebbek közt ki is osztott 19 frt 85 kr. — Miért is hazafias köszönetet szavaz. Dismajon, 1873. február 5-én. Kádár Pál, j. szolgabíró.

— A szamosújvári korecsolyázó egyesület f. 1873 ik évi febr. 1-én egy zártkörű tánczvigalmat rendezett, melynek tiszta jövedelméből fele rész a Pesti népszínház javára volt szánva; — ezen tánczvigalom a fennirt napon megtartván, a számadások összeállítására szerint az összes jövedelem teszen 299 frtot ezen öszvegből levonván a kiadások 271 frt. 50 kr. marad tiszta jövedelem 27 frt. 50 kr. Ezen fennebbi összes bevételbe következő felülfizetések történtek: Boér Jánosné urhölgy 10 frt, Boér János ur 5 frt, Lukács Béla ur 5 frt, Keczy Mihály ur 5 frt, Keczy Ferencz ur 4 frt. ifj. Moldován Simon ur 3 frt, Kapitány Montessori ur 2 frt, Voith Miklós ur 1 frt. Sombory József ur 1 frt. és Marosán Gusztáv ur 1 frt. összesen 37 frtot. ifj. Bányai Tivadar, egyleti pénztárnok.

— Somssich Pál. Patrúbán G. és a himlő. Dr. Patrúbán febr. 6. a himlőoltási intézetet védvén, többek közt ezeket mondta: Nekem is volt szerencsém 1871-ben a ház akkori elnökét Somssich Pált beoltani. (Nagy derűltés.) De az oltás az elnök uron nem fogott. (Nevetés.) Kérem hallgassák csak meg a dolgot, mert ez argumentum. Az elnök ur azt gondolta, hogy az utolsó anyag roz. De világos, hogy volt rá gondom, hogy jó anyaggal oltsak ő bele s az eset nem bizonyít egyebet, mint hogy az elnök ur akkoriban már nem inklinált többé a gyermekbetegségekhez. (Roppant hangos kacagás.)

— A „M. Állam”-ban a következő újdonságot olvassuk. „Egy régibb merénylő Deák Ferencz ellen.” A „N. Pr. Pr.”-nek tegnapiról következőket írják Pestről: A katonai hatóság kérdést intézett mai napon az itteni fenytő törvényszékhez az iránt: igaz-e az, hogy Lieszkovszky I. éves önkényes, ki jelenleg bizonyos utcazi kihágás miatt fegyelmi fogásban ül, — egykor merénylőlet akart elkövetni Deák Ferencz ellen, miért is aztán büvádi eljárás alá vétetett. A katonai hatósághoz is eljutott eme hír, csakugyan nem hazudott. Lieszkovszky az 1868-ik év őszén valóban a városi fenytőtörvényszék előtt állott, minthogy egy, a törvényszéki iratok közt levő esküforma kétségen kívül helyezett, hogy ő társainak megesküdött, miszerint Deák Ferenczet meg fogja gyilkolni, és pedig azért, mert egy éretlen tanulókból álló titkos klub, melyet Kossuth sógor-ője Ruttkayné asszony s a 48-as párt néhány matadorja alapítottak — Deák Ferencz halálát határozta el. A törvényszék azonban a beszámítás alá nem eső 16 éves fiúra nézve elégségesnek tartotta a több heti vizsgálati fogásot, s csupán azt hagyta meg neki, hogy Deáktól bocsánatot kérjen, mit ő atya társaságában meg is tett. Deák a törvényszék előtt sirásra fakadt merénylőnek meg is bocsátott. — A katonai hatóság ily értelemben lón most értesítve. E merénylő annak idejében csak mint bir keringett a közönség körében, mivel akkor még e nemű tárgyalásokon nem szoktak jelen lenni törvényszéki tudósítók. Olvasóink és azt hiszik e hazában senki sem várja tőlünk, hogy ily gyalázatos rágalomra mással mint megvetéssel feleljünk.

— Teheránból távirják: A magyar-osztrák követséget a sah egészen új, föltöbbs ünnepélyes szertartással fogadta. Egész Teherán talpon volt. A nagyvezír az eseményt tánczvigalommal ünnepelte meg.

— Izraelita ösztöndíjak. Az „orz. magyar izraelita ösztöndíj-egylet részéről: 1) b. Eötvös József féle 200 frtos ösztöndíjra; 2) Podhrágyi Popper Lipót féle 100 frtos ösztöndíjra; 3) Dr. Österreicher Ede-féle 100 frtos ösztöndíjra; 4) 13 tiz 100—100 frtos egyleti ösztöndíjra pályázat hirdettetik. — Pályázók tartoznak kimutatni, hogy szegény Mózes-vallásu magyar tanulók és Magyarország valamely magasabb tanintézetén — minő: az egyetem, akadémia, műegyetem, 7-ik és 8-ik felgimnáziumi osztályok, főreáltanoda, talmudthóra, s tanítóképezde — szorgalom és jó erkölcs által kitűnnek. — A pályázati kérvények a választmány értesítése szerint f. február hó végeig dr. Rózsay József kir. tanácsoshoz mint az egylet elnökéhez (ország-ut 54.) sz. küldendők be.

— Kivégzés Madridban. Amadeo király trónrajutása óta e napokban történt az első kivégzés Madridban a garotte (főtörőg) segítségével. A forradalom idején a nép megégette a halálbüntetés eszközeit, úgy, hogy e kivégzés számára újakat kellett készíttetni. A kormány ezen elitelt részére is kegyelmet szeretett volna a királytól, de nem tehetett, mert a szerencsétlen, ki őt gyilkosság miatt élele egy részét a bagnoban töltötte, egy haláljki gyilkosságot követett el. Mint mondják, megadással halt meg.

— Cressent Anatole gáris ügyvéd 100 ezer frankot hagyott az államnak oly czélra, hogy annak összes kamatait a legjobb zenedrámai mű díjazására fordítsák, s az elhunyt családja ez összeget még 20,000 frankkal szaporította.

KÖZGAZDASÁG.

— Az orsz. m. iparegyesület kézműtani szakosztálya február 4-én tartott ülésében Ferenczi János pesti esztorgályos általa javított csapokat mutatott be, melyeknél az eddig használatban levő csapok hátrányai szerencsésen mellőzve vannak. E csapok feletti véleményadásra egy szakértő bizottság kéréttel fel.

Lustig pesti órás egy általa módosított fali ingaórát mutatott be, mely nem kulesal, hanem az óratok alján alkalmazott emeltű segélyével huzatik fel. Bemutató megmagyarázván ezen szerkezetnek más hasonló szerkezetek feletti előnyeit, a szakosztály őt felkérte, hogy annak litrását az egyesület közlönyében leendő közlés végett közölje, s neki e téren tanúsított törekvéseiért elismerését nyilvánította.

Bemutatott továbbá egy „francia compositio” bór” nevű gyártmány, melyet Lohmayer János küldött be. — E gyártmány a bór hulladékaiból van készítve, s belőle egész táblák, valamint kész sarkok kaphatók. Miután e gyártmány Pesten (Bánhegyi J. C.-nél városbáz-utca) kapható s a szakosztály tagjai felkértek, hogy azt ktsérlétkép feldolgozzák és alkalmazhatósága felől a szakosztálynak jelentést tegyenek.

Bemutatottot végül egy Löwinger Károly pesti bórondós által japáni bórpaperből készített kézi bórondó, és előterjesztetik készítő abbéli nyilatkozata miszerint ily bórondók készítésére a bórpaper nagyon alkalmas, feldolgozása könnyű, és valószínűleg a bórondó is tartósabb.

— A függő államadósság ellenőrzésére kiküldött orsz. bizottság Bécsben az államjegyek forgalmi összegét 1873. jan. végével következőkének találta: a bizottság saját feljegyzései alapján a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 rtosokban 88 mil. 613 175 frt. 5 rtosokban 128 464 495 frt. 50 rtosokban 159 090 700 frt. 376 168 370 frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a sóbányák bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 35 831 232 frt. 50 kr.

A közönség köréből.)*

A „Keletnek” idei 25-ik száma napi hírek rovatában mint látszik többen figyelmeztetik a helybeli rendőrséget a felől, miszerint sétatér utjai házamban nagyobb mennyiségű kőolaj volna felhalmozva. Erre az illető feladókunk csak annyit mondhatok, hogy bizonyára amazoknak együttesen sincs annyi kőolajjuk, mennyi nekem a sétatérutjai házamban, csak hogy igazán megvallva, azt a Hojjában szürtem magam, melyből ha illető figyelmeztetők nagyot szólnának, valóban szükségessé válhatna a közbiztonság helyreállítása, hanem van ám aztán finom, szagtalan és gyűlékáltal valódi Amerikai salon kőolajom (Petroleum) quantum satis — de az egy külvárosi kerti pinczében. Ennyi szolgáljon az illető kenyer írgyeknek tudomásul.

Kalinka Vincze.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Nyitltér.)*

Minden betegnek erő és egészség gyógy szer költség nélkül: Revalesciere Du Barry Londonból.

Egy betegség sem állhat ellent az izetes Revalesciere du Barrynak és a gyógyszer költség nélkül eltávolít minden gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mi-, rigy-, nyakbántó, lélekzés-, hólyag-, s vesebajokat gümőkört, aszkórt, asthmát, köhögést, emésztelenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot gyengeséget, aranyerőt, vizkört, lázt, szédélget, véráramlatokat fülzúgást, rozslutott és hánysát, még a teresség alatt is, diabetezt, meláskort, elsóványodást, közsérvényt, sápkört. Ezen 73,000 tanúsítványból, oly esetekben, melyek a gyógyszernek ellenállottak.

Ecreainville, (Seine Inferieure) 1863. nov. 27. Harminchat év óta borzasztó szenvedtem ástmban (rövid lélekzet) és minden éjjel négy-ötöször le kellett kelem, hogy meg ne fuladjak. Minden gyógyszer siker nélkül maradt. Nyolcz nap óta eszem du Barry Revalesciere-jét és esodálatosan jól érzem magamat, zavartalan álom és szabad lélekzéssel, melyet már évek óta nélkülözök. Az égnek és önnök legyen hála.

Büllet, Jelkés.

Baar (Niederrhein, France) 1861. jun. 4. A Revalesciere nálam esodáson hatott. Látszólag merült erőm visszazott, és új életet érezek, mint ifjgomban. Étvágyom, melyet több év óta elvesztettem, visszazott és a terhes agynyomás, mely 40 éven át kínozott, felhagyott. Ujjászületve érzem magamat.

Ruff Dávid, földbírtokos.

58,782 sz. bizonyítvány.

Soká szenvedtem étvágytalanságban és éves utáni hányságban. Az ön jeles Revalesciere-jé megszűntette a hánysát és étvágyamat helyreállította. Meggyőződésem az ön Revalesciere-jének jellesegeről indit arra, hogy azt más szenvedőknek ajánljam.

Berger Károly.

62,914. sz. bizonyítvány.

Weiskau, 1868. sept. 14. Minthogy éveken át idült aranyeres bajaim, má beteg égem és eldugulásom ellen hiába alkalmaztam minden orvost, egylet, kétségbeesésben az ön Revalesciere-jéhez folyamodtam. Nem adhatok elegendő hálát a jó Istennek és önnök ez drtékes természetadományért, mely rám kisáimthatlan jótét volt.

Steinmann Ferencz.

Táplálóból levén mint a hus, a Revalesciere lehnőttek e gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítájja gyógyszerkebeus Bádószelencékben 100 fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4.50, 5 fontos 10 frt, 12 frt 20 frt, 24 frt 36 frt, Revalesciere chokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.60 Revalesciere-lepénykék, szelencékben 2 f. 50 kr és 4 f. 50 kr, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt — Kapható: Du Barry és társánál Bécs, Walfischgasse 8 sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: Török, Prágában: Fürst J., Brunnban: Eder B., Dobreszenben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Pöldvart: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél, Kanissán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárott: Dietlál Györgynél, Vágújhelyen: Conleiger Ignácnál, Vasarodon: dr. Halter A.-nál, Ágrámban: Irigalmasok gyógyszerésznél, sönkivül a bécsi ház postai utalvány vagy pénztár mellett széküldi.

163—312.

*) A közérdeklő felszólalásoknak szánt e rovat alatt közleményekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelőset a Szerk.

*) E rovat alatt közlöttekért csupa a sajtóhatóság irátlan vállal felelőset a Szerk.

*) Minden Erdélyrészi magyar laphoz beküldve.

Pályázat.

A kolozsvári m. k. tudomány-egyetemnél felállított fűvészkertnél üresedésben levő kertészi állomás betöltésére ezennel pályázat hirdetik.

Ez állomással 600 frt. évi fizetés és minden esetben szabad lakás, vagy 120 frt. évi lakbér van összekötve.

Pályázni kívánók kötelesek korukat, állapotukat, gyakorlott írás képességüket, nyelvismereteiket, tanpályájukat és egyúttal azt is okmányszerűleg igazolni, hogy valamely egyetemi fűvészkertben, vagy mint kertész, vagy mint kertész-segéd hosszabb ideig működtek.

A még most is fűvészkertekben alkalmaztatásban levők a többiek felett előnnyel bírnak.

Az ekként felszerelt és sajátkezűleg irt folyamodvány 1873 évi február-hó 25-éig a kolozsvári m. k. tud. egyetem menynyiség és természet-tudományi karának dekáni hivatalához intézendő.

Kinevezetés esetére pedig ez állomás legfőbb március 1-éig elfoglalható.

(59) (2-3)

Pályázat.

A Szász-Régeni rom. katolika elemi iskolánál a második fű tanítói állomás üresedésbe jött, a következő rendszeresített fizetéssel, és pedig:

1-ór: Szabad-szállás.

2-ór: 350. frt. készpénz évi fizetés; mely állomásra a pályázat azon megjelöléssel nyitattik meg, hogy az arra pályázni kívánók, nyilvános képeztető vizsgát kellett hogy letettek légyen és hogy valamint a magyar, úgy a német nyelven is tanítsanak. Felhívtnak tehát mind azok, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, szabályszerűleg felszerelt folyamodvényaikat f. 1873-ik év Március-hó 31-éig a Szász-Régeni rom. kath. egyházközségi tanácsához adják be.

Szász-Régen, 1873. február-hó 4-én.

A rom. kath. egyházközségi tanács.

(60) (2-3)

Sz. 1883. 1872.

Hirdetmény.

Tordamegye Pusztá-Egres községében az arányosított korcsmajog összevise jelen évi február 20-án délelőtt Aljárában, 1873-ik év április 24-től kezdve 3 évre nyílt árverezés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikéltási ára évenként 300 frt. bántpénz 30 frt; a feltételek az árverezés idejében és helyén, addig pedig Tordán a megyei főjegyző irodájában megtekinthetők.

Tordamegye főjegyzőjétől.

Torda, 1873. február 6-án.

SENTEKIRÁLYI GÁBOR,
főjegyző.

(63) (1-3)

Eladó telek.

Kolozsvárt kül-monostorutcában, a napsoron véggel a Kis-szamosra járó beltelek gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó.

Értekezhetni ügyvéd Ferenczi Miklósnál bel-szénutca.

Galéne-befecskenedés.

Gyógyit fájdalom nélkül 3 nap alatt minden húgyesó kifolyást, úgy most keletkezett, valamint kifejtett és (445) egészen idültet. (11-52) Központi forrárt az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,
Bäckerstrasse 12. sz.

1 üveg ára használati utasítással:
3 frt 70 kr.

Pesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész.

(55) (3-3)

Eladó széna.

Hosszsu-Macskáson
50 szekér széna
eladó. Tudakozódhatni
s megtekinthető ott helyt.

Előleges jelentés.

Bergheer színháza

szellem- és kísértet megjelenésekkel.

Alólikt bátorodik tisztelettel tudatni, hogy e hó folyamában vándor színházában, melyet a nagy piacon fog felállítani, előadásokat tart, melyek következőkből fognak állani: 1.) Elő, meg nem fogható szellem- és kísértet megjelenésekkel három sorozatban. Első sorozat, ezen név alatt a „POKOL-TOROKA” regényes, ábrándos némajáték, tündér, ördög esontvázak s kísértetek megjelenésével. Második sorozat, az Untersbergi földmanók, tündér, hegyi szellem, hegyi manók sat. megjelenésével. Harmadik sorozat, Élet álomban, boszorkányok, szellemek, ördögöcskék s más hazajáró lelkek megjelenésével. 2.) Bemutatása a legújabbak a hüvészet, természet és csalképlet teréről. 3.) Természeti s vízművi ügynevezett vízművészeti mutatványok. 4.) Chromatische cataraktapocile, a gyémánt szökő-kút, plástikai csoportokkal, világítva a villany által. 5.) Ködfátyolkepek és Chromatropok, előállítva egy hydro-oxygen légszerekészítéssel. 6.) „Hans Sachs” bűvészmalma, melylyel vén nőket ifjakká csinálhatni. 7.) A szabadon fölemelkedő urhölgy. Legújabb mutatvány Peppert tudor után. 8.) Proteus, az átváltoztató szekrény. 9.) Őnmozgók (Automaták) mint költőtanúszok. 10.) Festői színpad (Theatre pittoresque) teli tájvidékekkel, szánkázásokkal, rókavadászattal sat. Moskau égése 1812-ben, előadva gépiesen mozgó figurákkal. 11.) Földtani előadások. A föld keletkezése Humboldt Sándor hypothesise után előadva. Minden egyebekről annak idején a falra gasz tudósít. (62) (1-1)

Tiszteletteljesen:

BERGHEER LAJOS, természettanár.

Játék-társulatokba

FÜRST EDE

nevezetes és kedvelt összeállításai szerint, az első részlet és a bélyegilleték lefizetése mellett minden időben beállhatni.

A magyar-állam- és stanislau sorsjegyek február 15-én, az 1864-diki 100 frtos sorsjegyek március 1-én és április 15-én, a saizburgi sorsjegyek március 5-én, a hitelsorsjegyek április 1-én sat.

legközelebb leendő huzására ajánljuk

a 18 résztvevőből álló társulatot

A. csoport évenként 40 huzással, mely minden Ausztriában létező állam- és magán-sorsjegyet magában foglal, 25 havi 5 forintos részletfizetéssel, bélyeg 99 kr. (64) (1-6)

C. csoport 5 hitel sorsjegyre, két 1864-ki 100 frtos, két 1864-ki 50 frtos, 1 Salm-, 1 Pálffy-, 1 Clary-, 1 Genois-, 1 budai-, 1 Waldstein-, 1 Windischgrätz-, 1 Como- és 1 Keglevich sorsjegyre 25 havi 5 frtos részletfizetéssel, bélyeg 99 kr.

D. csoport 5 darab 1864-ki sorsjegyre, 3 hitel-, 1 1839-ki, 1 Salm-, 1 Pálffy-, 1 Clary-, 1 Genois-, 1 budai-, 1 Windischgrätz-, 1 Waldstein-, 1 Como-, 1 Keglevich-sorsjegyre 25 havi 1 frt 50 kros részletfizetéssel, bélyeg 37 kr.

S. csoport 1 hitel-, egy 1860-ki 100 frtos-, 1 gőzhajózási-, egy 50 frtos triesti-, 1 Salm-, 1 Clary-, 1 Pálffy-, 1 Genois-, 1 budai-, 1 Waldstein-, 1 Windischgrätz-, 1 Como-, 1 Keglevich-, 1 Rudolf-sorsjegyre 25 havi 3 frtos részletfizetéssel, bélyeg 63 kr.

A résztvevők ezen csoportokban a teljesített részletfizetések után az összes sorsjegyek tőzsdei árában osztoznak

Játéktársulatok 20 résztvevő közt!

I. 20 magyar 100 frtos sorsjegyre, 22 havi 6 frtos részletfizetés-sel, bélyeg 99 kr. (huzás február 15-én, főnyeremény 100,000 frt.

II. 20 drb. 1839-ki 1/2 sorsjegyre 2 sorozatos sorsjeggyel, 16 havi 15 frtos részletfizetéssel, bélyeg 2 frt 55 kr. (Számhuzás 1873 március 1-én, főnyeremény 220,000 frt.

III. 20 drb. 1839-ki 1/2 sorsjegyre, 1 sorozatos sorsjeggyel, 30 havi 8 frtos részletfizetéssel, bélyeg 2 frt 55 kr. (Számhuzás 1873 március 1-én, főnyeremény 220,000 frt.

IV. 20 drb. 1864-ki 100 frtos sorsjegyre, 24 havi 8 frtos részletfizetéssel, bélyeg 1 frt 30 kr. (huzás március 1-én, főnyeremény 200,000 frt.

Megrendelések és részletfizetések postai utalvány által eszközölhetők. A lefizetés tartama alatt minden huzásra játszanak a résztvevők, s annak teljesítése után kap mindenik I-nél egy magyar 100 frtos. II és III-nál egy ötöd 1839-ki és IV-nél egy 1864-ki 100 frtos eredeti sorsjegyet.

Az OSZTR. INDUSTRIAL-BANK váltó irodája,

ezelőtt FÜRST EDE.

Bécs, 1873. Február-hó.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Moll Seidlitz-porai.

Franciaipálinka és só.

Dorsch-gadóc- (csuka-) máj-olaj.

1 palack ára használati utasítással együtt 1 frt o. é.

2 palack ára használati utasítással együtt 2 frt o. é.

3 palack ára használati utasítással együtt 3 frt o. é.

4 palack ára használati utasítással együtt 4 frt o. é.

5 palack ára használati utasítással együtt 5 frt o. é.

mint kereskedelmi részvény-társaság második rendes közgyűlése folyó év március 1-sőjén d. n. 4 órákor a Kísérítő pénztár helyiségében tartatik meg, melyre a t. cz. részvényesek ezennel, tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. Az 1873-ik évre terjedő zárszámla jóváhagyása, s a számvizsgáló bizottság e fölötti jelentésének előterjesztése, s az osztalék meghatározása.
3. Az alapszabályok által elrendelt választások.
4. A részvényesek netaláni indítványai.

Kolozsvár, február 7-kén, 1873.

A választmány nevében:

Br. Bornemissza János, elnök.

(*) Azon t. cz. részvényes urak, kik e közgyűlésben résztvenni kívánnak, az alapszabályokra hivatkozással felkértemek figyelembe venni: miszerint részvényeiket, az egyleti irodába, (bel-tordanteza, 5. sz.) a gyűlést megelőzőleg 3 nappal letenni méltóztatassanak. Öt-öt részvény egy szavazatot ad, azonban, 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

(41)

(5-*)

Hirdetés.

Van szerenésém a helyi és vidéki nagyrődemű közönséggel tudatni, hogy

vetemény-magvaim

az idénre is közvetlen Erfurthból Platz Károly és fia porosz királyi udvari magszállítóktól megérkeztek.

Gazdasági magvaimat

szintén a leghitelesebb helyekről felelősség mellett hozattam, melyek szintén megérkeztek.

Továbbá ajánlom a valódi

szibériai zabraktáromat,

mely az eddig ismert zab fajok közt legjobb, melylyel felelősséggel a pesti piaci árban az az nagy vékáját 2 frtjával bármily nagy mennyiségben tisztelt vevőimnek szolgáltatára vagyok.

Mag-árjegyzéseimet bokros teendőim dacára is legkésőbb február 15-éig szétküldöm, addig is becses megbízásait elismert pontossággal teljesítem.

Mély tisztelettel:

CSIKY IMRE.

Jertek, buzgó üdvözlésekkel
Enekeljünk dicsőre, zenét,
Magasztaljuk egy szívet lelkkel
A seregek Urát, Istenét!

Uj imakönyv
minden
keresztény vallás-
felekezett számára.

Értesímet szent dalomban
Átám, néked szenteltem,
Életemben, halálomban
Áldva kérek, légy velem!

STEIN JÁNOS

erdélyi muzeum-egyleti könyvtárusnál megjelent, s nála, valamint minden magyarországi könyvtárusnál

kapható:

Elmét, szívet Istenhez emelő

reggeli és esti

fohászok.

Witschel után. Fordította P. SZAKÁCSI VITUS
turi katolikus pap.

Második újonnan átnézett kiadás.

Diszes vászon kötésben 2 frt. Bőrbé kötve aranyfűzővel 2 frt 80 kr.

Diszkiadás, velinpapíroson francia bőrbé kötve aranyfűzővel és kapocsal 4 frt.

Ajánlani vagy dicsérni Witschel e jeles művét, úgy hiszem, felesleges. A kedves s folyékony költő irály, párosulva tiszta lelke magasztos s szent érzelmeivel a keresztényi szeretet, mely végig ömlik rajta, eléggé ajánlják azt. Alap-esszmék: „Isten a szeretet.” „A szeretet felebb áll a hitnél.” „Szeretet nélkül a hit, egy tüdőnküli hit.” sat.

Es P. Szakácsi Vitusban, e lánglelkű s hőkeblű férfiuban, kinek keresztényi szeretete felebarátai iránt, végnélküli jósága, még mai napig is hűvei között eléggé ismeretes, e jámbor lelkiatványban, Witschel művének legjobb fordítóját lelő, mert ő a szerzővel együtt érezett, mint maga is előszavában említi, ha ő fennebegett, dicserve s magasztalva a s entek feletti lényt, kit a szeráfok hárfájuk ezüst húrjaival zengenek, ő is utána lebegett: ha az emberek közé lecsapott, ő is vele. Mily gyönyörű, felsőleges szavakat mond fordító előszavának végén, méltókat, hogy érezbe vésettessenek, így megörökítendők ez ígét az utókör számára. „Mit lobbantunk egymás szemére, — ugymond — a vallási viharral lettünk évek gyűlöletes avas előzményeit, melyeket a kiderült kornak bővebbre szabott palástjával el kellene fedeznünk. — Ha javuljunk másnak a türelmet, ne legyünk magunk türelmetlenek. Nem derék dolog a szeretet poharat elköszönni, s annak édes eceppjeit szemrehányásokkal megkeseríteni. — Szóval: ha könyörgünk, ne agyarkodjunk; mikor imádkozunk, ne ezívdünk: mert akár a templom, akár a szív oltárára szánt áldozat illatja, ha az a harag, s gyűlölet tűzével gyújtatik meg, soha nem hat fel a seregek Úrához, Istenéhez.”

A mű kiállítását illetőleg, a kiadók a boldogult fordítónak irodalmi emlékszo-brát akarták ez új kiadás által fölláttatni, s hogy a szép névhez méltóvá tegyék, nem kíméltek semmi anyagi áldozatot.

Telekkönyvi oktató.

Irta ÜRMÖSI BOLDIZSÁR FERENCZ,

erdélyi m. kir. telekkönyvi igazgató.

MÁSODIK JAVÍTOTT KIADÁS.

Ára 80 kr.